

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA
I STOPNIA
IM. JANINY GARŚCI W CHRZANOWIE

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA
IM. JANINY GARŚCI W CHRZANOWIE

rok szkolny 2025/2026

SPIS TREŚCI

Podstawa prawna	2
Wstęp	3
Charakterystyka szkoły	3
Misja szkoły	3
Model absolwenta	4
Powinności nauczyciela	5
Współpraca z rodzicami	5
Obszary funkcjonowania programu wychowawczo-profilaktycznego	7
Ogólne formy realizacji	8
Procedury dotyczące szkolnych działań interwencyjnych	8
Rekomendacje CEA i działania zaplanowane na rok szkolny 2025/2026	10
Uwagi końcowe	11

PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
6. Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Janiny Garści w Chrzanowie.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
8. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 17 lipca 2025 roku w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych.
9. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023 roku w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego.
10. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA.

WSTĘP

Szkołę stanowi społeczność uczniów, rodziców i nauczycieli. Dążymy więc do tworzenia atmosfery współpracy, wzajemnego zrozumienia i szacunku. Staramy się umożliwić uczniom wszechstronny rozwój osobowości, chcemy rozbudzać ciekawość poznawczą i wskazywać możliwości jej zaspokajania. Dążymy do tego, by umieli rozpoznawać swoje talenty, rozwijali w sobie to, co najwartościowsze, by mieli świadomość możliwości realizowania własnych pragnień. Naszym zamierzeniem jest, by absolwent szkoły był człowiekiem twórczym, poszukującym i żyjącym w świecie wartości.

Doświadczenia płynące z historii edukacji wskazują, że wychowanie przez sztukę jest znakomitą drogą, prowadzącą do osiągnięcia wymienionych celów.

CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

Nasza szkoła, to **SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA** dająca podstawy wykształcenia muzycznego. Oferuje dwa cykle kształcenia: cykl sześcioletni i cykl czteroletni. Zajęcia odbywają się w godzinach popołudniowych i obejmują naukę gry na instrumencie (indywidualnie), zajęcia ogólnomuzyczne (w grupach), chór i zespoły instrumentalne. Absolwenci uzyskują świadectwo ukończenia szkoły muzycznej I stopnia, które umożliwia kontynuowanie nauki w szkole muzycznej II stopnia.

MISJA SZKOŁY

Kształcenie i wychowanie w szkole muzycznej ma na celu:

- pobudzenie i rozwijanie podstawowych zdolności muzycznych;
- umuzykalnienie i przygotowanie wrażliwych i świadomych odbiorców muzyki;
- przygotowanie podstaw do dalszego kształcenia w szkole muzycznej II stopnia;
- przygotowanie do indywidualnego i zespołowego muzykowania;
- przygotowanie do działalności w lokalnym środowisku kulturalnym.

Naszym celem jest przygotowanie ucznia do podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz wyposażenie go w taki zasób wiedzy i umiejętności, który pozwoli mu na samodzielną realizację marzeń i zamierzeń w przyszłym kształceniu.

MODEL ABSOLWENTA PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA IM. JANINY GARŚCI W CHRZANOWIE

Nasz absolwent:

- jest wrażliwym odbiorcą sztuki,
- potrafi w praktyce zastosować swoją wiedzę i umiejętności,
- potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- zna swoje mocne i słabe strony,
- wykształcił umiejętność planowania i organizowania pracy,
- jest odpowiedzialny za swoje wyniki w nauce i skutki podejmowanych decyzji,
- rozumie potrzebę rozwijania i doskonalenia swojego warsztatu gry,
- zna i szanuje normy dobrego zachowania,
- potrafi współżyć i współdziałać w zespole,
- znajduje przyjemność w koncertowaniu,
- jest przygotowany do dalszego kształcenia muzycznego.

Szanując pierwszorzędne prawa rodziców wobec swoich dzieci, nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania. Szkoła nie może działać wbrew woli rodziców, nauczyciele nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za efekty wychowania.

Zadaniem szkoły jest stworzenie warunków do intelektualnego, emocjonalnego i społecznego rozwoju ucznia, promowanie zdrowego stylu życia i pracy z instrumentem oraz przygotowanie do osiągnięcia celów i budowania osobowości artystycznej.

POWINNOŚCI NAUCZYCIELA

1. Zwracać uwagę na kulturalną postawę ucznia – szacunek dla drugiego człowieka, estetyczny wygląd, odpowiedni dobór słów (np. nieużywanie wulgaryzmów).
2. Starać się być autorytetem, doradcą, przewodnikiem.
3. Własną postawą oraz poprzez stwarzanie właściwych sytuacji wychowawczych kształtować osobowość uczniów:
 - uczyć tolerancji, przestrzegania obowiązujących norm;
 - podnosić poczucie wartości uczniów i pomagać w wypracowaniu przez nich umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz wyznaczania sobie celów i konsekwentnego dążenia do ich realizacji;
 - uczyć poprawnej komunikacji i współpracy w grupie;
 - organizować sytuacje wychowawcze w postaci koncertów, spotkań, wspólnych wyjazdów na koncerty, wycieczki;
 - uczyć troski o własne bezpieczeństwo i zdrowie.
4. Dostosować treści nauczania do realnych możliwości uczniów.
5. Obserwować i analizować postępy uczniów.
6. Prowadzić na bieżąco dokumentację szkolną.
7. Utrzymywać stały kontakt z rodzicami i wspieranie ich w procesie wychowania.
8. Współpracować z innymi nauczycielami w pracy wychowawczo-pedagogicznej.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Na początku każdego roku szkolnego rodzice zapoznawani są:

- z rocznym planem działań wychowawczych,
- z planem pracy sekcji i swoim,
- z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Nauczyciele na bieżąco informują rodziców o postępach dziecka w nauce, a także omawiają problemy wychowawcze w razie ich wystąpienia, szukając właściwego sposobu ich rozwiązania.

Rodzice zapraszani są do współpracy przede wszystkim poprzez:

- udział w uroczystościach klasowych i szkolnych, koncertach i audycjach muzycznych,
- wspólne wyjazdy na koncerty i wycieczki,
- udział w drobnych remontach i upiększaniu sal lekcyjnych.

Rodzice zobowiązani są do:

1. Dbanie o właściwe wywiązywanie się dziecka z obowiązków szkolnych; zainteresowanie jego postępami.
2. Dbałość o higienę osobistą i wygląd dziecka w szkole.
3. Ponoszenie odpowiedzialności za szkody dokonane przez dzieci.
4. Uczestniczenie w zebraniach klasowych.
5. Utrzymywania stałego kontaktu z nauczycielem przedmiotu głównego, pełniącego obowiązki wychowawcy.

OBSZARY FUNKCJONOWANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO**EMOCJONALNY ROZWÓJ UCZNIA**

- umiejętność akceptowania siebie,
- wdrażanie postaw asertywnych,
- uświadomienie wpływu emocji na zachowania,
- wskazywanie możliwości radzenia sobie ze stresem.

BUDOWANIE ŚWIADOMEJ, ODPOWIEDZIALNEJ POSTAWY

- umiejętność prezentowania własnych opinii i poglądów,
- umiejętność ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, poszukiwania rozwiązań napotkanych problemów,
- dbałość o bezpieczeństwo swoje i innych,
- prowadzenie zdrowego stylu życia,
- nieuleganie negatywnym wpływom,
- budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby,
- dbałość o kulturę własną,
- umiejętność kulturalnego zachowania,
- potrzeba ciągłego rozwoju artystycznej osobowości.

UMIĘTNOŚĆ KRYTYCZNEGO I TWÓRCZEGO MYŚLENIA

- umiejętność aktywnego słuchania,
- zainteresowanie sztuką,
- poszukiwanie i wykorzystanie informacji i wiedzy,
- umiejętność stawiania sobie celów i dążenia do ich realizacji.

ZACHOWANIA SPOŁECZNE

- poczucie przynależności do społeczności szkolnej;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie właściwych relacji między rówieśnikami oraz uczniami i nauczycielami;
- umiejętność pracy w zespole;
- utrzymywanie dobrych relacji z kolegami;
- umiejętność rozpoznawanie i rozumienia uczuć drugiej osoby, empatia;
- podejmowanie prób rozwiązywania konfliktów i negocjowania;
- szacunek dla tradycji szkolnych.

OGÓLNE FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO:

- indywidualny charakter pracy z uczniem na lekcjach instrumentu;
- udział w konkursach i przesłuchaniach;
- organizowanie klasowych pokazów pracy;
- pokazy pracy chórów;
- pokazy pracy grup rytmicznych;
- organizowanie wewnętrznych konkursów: kompozytorskiego, plastycznego (o tematyce muzycznej) oraz innych, rozwijających zdolności uczniów;
- organizowanie warsztatów związanych z problemem stresu i tremy;
- cykliczny wykład i warsztaty pt. *Kodeks Młodego Wykonawcy*;
- wspólne wyjazdy na koncerty i spektakle do filharmonii i opery;
- warsztaty instrumentalne dla uczniów prowadzone przez specjalistów;
- inicjatywy charytatywne.

PROCEDURY DOTYCZĄCE SZKOLNYCH DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH

Dla zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w szkole, ochronę przed przemocą, uzależnieniami oraz innymi przejawami zagrożenia, ustala się następujące zasady postępowania:

1. W każdym przypadku zaistnienia konieczności rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez ucznia obowiązujących w szkole zasad (np. stosowania przemocy wobec innych uczniów, podejrzania, że uczeń przebywając w szkole jest pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających), niezbędna jest ścisła współpraca przedstawicieli szkoły z rodzicami ucznia
 - 1) rodzice ucznia są bezzwłocznie powiadamiani o każdym przypadku naruszenia przez niego obowiązujących w szkole zasad
 - ustala się jak najszybszy termin spotkania z rodzicami,
 - prowadzi rozmowę interwencyjną,
 - ustala się dalsze działania wobec ucznia, zasady współpracy z rodzicami oraz (ewentualnie) możliwość uzyskania pomocy specjalistycznej;
 - 2) brak współpracy ze strony rodziców oraz dalsze łamanie zasad przez ucznia powodują konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem, do skreślenia z listy uczniów włącznie.

2. W przypadku zagrożenia zdrowia ucznia, szkoła zapewnia mu niezbędną opiekę, a w razie konieczności wzywa pogotowie.
3. Policja jest wzywana w przypadku:
 - gdy zachowanie ucznia zagraża bezpieczeństwu innych;
 - gdy bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły jest zagrożone przez osoby z zewnątrz;
 - gdy istnieje podejrzenie, że uczeń może posiadać nielegalne substancje psychoaktywne;
 - znalezienia na terenie szkoły nielegalnych substancji;
 - stwierdzenia kradzieży lub innych wykroczeń.

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2025/2026

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA

Przykładowe publikacje książkowe (nowsze trendy – rok 2010 i później):

- Julia Kaleńska-Rodzaj, *Psychologia tremy*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2022;
- Adam Sadowski, *Perfekcjonizm i trema u muzyków różnej specjalności*. Płocki Instytut Wydawniczy 2020;
- Maria Chełkowska-Zacharewicz, Julia Kaleńska-Rodzaj (red.), *Psychologia muzyki*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020;
- Urszula Bissinger-Ćwierz, *Metody aktywizujące w szkolnej i pozaszkolnej edukacji muzycznej*. Difin, Warszawa 2019;
- Urszula Bissinger-Ćwierz, Anna Antonina Nogaj (red.), *Strategie radzenia sobie z tremą w kształceniu muzycznym oraz w zawodzie muzyka*. Difin, Warszawa 2018;
- Małgorzata Kuśpit, *Podmiotowe uwarunkowania radzenia sobie ze stresem w środowisku szkolnym młodzieży uzdolnionej artystycznie*. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2018;
- Agnieszka Franków-Żelazny (red.), *Współczesna chóralistyka 1. Wartości, konteksty, perspektywy*. Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego, Wrocław 2018;
- Urszula Bissinger-Ćwierz, *Psychopedagogiczne metody pracy z uczniem najmłodszym oraz uczniem ryzyka dysleksji w szkole muzycznej*. Centrum Edukacji Artystycznej, Warszawa 2016;
- Helena Tomaszek-Plewa, Urszula Polak (red.), *Wczesna edukacja muzyczna, rozważania, propozycje, badania*. Wydawnictwo Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego, Wrocław 2016;
- Anna Jordan-Szymańska, *Droga do poznania muzyki. Ucho i umysł*. Wydawnictwo Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, Warszawa 2014;
- Grażyna E. Kwiatkowska, Joanna Połusznna (red.), *Relacja mistrz – uczeń. Rozważania z perspektywy psychologii muzyki*. Aureus, Kraków 2014;
- Piotr Dylewski, Jarosław Mirkiewicz, *Poradnik dla rodziców rozpoczynających naukę w szkołach muzycznych. Poradnik kieszonkowy CENSA*. Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych, Warszawa 2014;
- Marzena Żylińska, *Muzyka w mózgu*; Anna Antonina Nogaj, *Psychologiczny portret młodego muzyka. Poradnik kieszonkowy CENSA*. Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych, Warszawa 2013;
- Wojciech Jankowski (red.), *Raport o stanie szkolnictwa muzycznego I stopnia. Diagnozy, problemy i wnioski modelowe*. Instytut Muzyki i Tańca, Warszawa
- Małgorzata Sierszeńska-Leraczyk, *Środowisko rodzinne a ciągłość i jakość edukacji muzycznej*. Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego, Poznań 2011;

- Maria Manturzevska, Barbara Kamińska, Anna Antonina Nogaj, *Poradnictwo psychologiczne w polskich szkołach muzycznych. Rys historyczny i współczesne kierunki działań*. Centrum Edukacji Artystycznej, Państwowy Zespół Szkół Muzycznych im. A. Rubinsteina w Bydgoszczy, Regionalne Centrum Psychologii Muzyki „Fermata”, Warszawa-Bydgoszcz 2010.

2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych

W zakresie kompetencji współczesnych nauczycieli szkół artystycznych leży prowadzenie zajęć z uczniami doświadczającymi specyficznych potrzeb rozwojowych i/lub edukacyjnych. Niezbędne jest zaangażowanie nauczycieli w prace związane z formułowaniem stosownej do potrzeb dokumentacji i współpracy z rodzicami uczniów. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna ma przede wszystkim ułatwić szkolne funkcjonowanie uczniom uzdolnionym artystycznie, choć z deficytami rozwojowymi.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Przeprowadzenie diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych oraz wprowadzenie działań wychowawczo-profilaktycznych.

UWAGI KOŃCOWE

Program Wychowawczo-profilaktyczny opracowuje się na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka.

Program uchwalany jest przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną na początku każdego roku szkolnego.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Janiny Garści w Chrzanowie na rok szkolny 2025/2026 został zatwierdzony uchwałą w dniu